

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אח"מ
מספר: 300.03.008	תת-פרק: הונאה וקניין רוחני	פרק: חקירות	
שם נוהל: הטיפול בעבירות של הונאה בכשרות			תאריך פרסום: 16/02/2023
			תאריך תחילה: 16/02/2023
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי

- א. בתאריך 1.5.92 נכנסו לתוקפן תקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי – איסור הונאה בכשרות) תשנ"ב – 1992, אשר קבעו כי עבירות לפי חוק איסור הונאה בכשרות, תשמ"ג – 1983 הן עבירות מנהליות אשר בגינן ניתן להטיל קנס מנהלי.
- ב. סעיף 15 לחוק העבירות המנהליות, תשמ"ו – 1985 (להלן: "החוק") קובע כי "קביעת עבירה כעבירה מנהלית אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשלה כתב אישום, כאשר הוא סבור שהנסיבות מצדיקות זאת, מטעמים שיירשמו".
- ג. תפקידם של עובדי משרד הדתות הממונים על אכיפת החוק הוא לפקח אחר העמידה בתנאי הכשרות עפ"י דין תורה, בבתי עסק אשר קבלו תעודת הכשר מאת הרבנות. הפיקוח כולל, איסור הונאה בבתי אוכל, הונאה בייצור, הונאה במכירה, הונאה בשחיטה.
- ד. לעובדי משרד הדתות הממונים על אכיפת הכשרות (להלן: "מפקח") אין סמכות כניסה לחצרים, עיכוב, חיפוש. יחד עם זאת, יש להם בשלב זה הרשאה לחקור עפ"י חוק זה. לפיכך, המשטרה תסייע למפקח עפ"י הצורך, כפי שיפורט בנוהל זה.

2. מטרת הנוהל

להסדיר את אופן הטיפול בתלונות בגין הונאה בכשרות, לקבוע קווים מנחים באילו מקרים תיחקר התלונה במשטרת ישראל ובאילו מקרים תטופל על ידי משרד הדתות. הנוהל קובע את אופן הטיפול בבקשות להוצאת צווים עבור המפקח על הכשרות במועצה הדתית ו/או ברבנות הראשית ובטיפול בתלונות אגב מילוי תפקידם.

- א. התקבלה תלונה על עבירות על סעיפים 3, 4, 5, 7, 9, 10 לחוק, על יחידת החקירות לבחון את התלונה, ולהחליט האם נוכח מהות החשדות וחומרתם, יש מקום לפתוח בחקירה. כך למשל, אם מהות התלונה הנה **חשדות למרמה ו/או זיוף ע"י הצגת מזון ככשר**, כאשר למעשה המדובר **במזון טרף** לפי ההלכה היהודית, יש לפתוח בחקירה ולהגיש כתב אישום, מטעמים שינומקו ויירשמו.
- ב. הוברר כי קיים חשד למרמה או זיוף בכשרות, תועבר התלונה ליחידת ההונאה המחוזית.
- ג. עם קבלת התלונה, יקבל החוקר מאת המפקח את כל המסמכים הרלוונטיים מהם עולה החשד כי בעל העסק זייף או פעל במרמה (תפיסת התעודה המזויפת, תעודת המשלוח, מדבקות של "כשר" שהודבקו על מוצרים לא כשרים וכו'). החוקר יאמת את החשדות ע"י חקירת עדים בבית העסק, לרבות הרב המקומי, שותפים לעבירה - היצרן, הספק/הסוכן, מזייף התעודה וחקירת בעל העסק.
- ד. יש לתפוס **דגימות** מהמוצרים שהוצגו כ"כשרים" ולצלמן (אין צורך בשמירת הדגימות לאחר צילומן). כמו כן, החוקר יבקר בבית העסק וירשום מזכר, בו יפרט את כמות המוצרים שהוצגו כ"כשרים" בהיותם בלתי כשרים, יקבל הערכה מאת המפקח או מגורם מוסמך אחר (כגון: המועצה לצרכנות) לגבי פער המחירים בין מוצר כשר כפי שמוצג בשוק לבלתי כשר או טרף כפי שנרכש ב"שוק השחור".
- ה. בכל מקרה בו קיים חשד כי לצורך **הצגת מוצר מזון ככשר**, נעשה שימוש בשמו של אדם ו/או מוסד ללא רשות, כגון: על ידי זיוף חתימה או חותמת של תעודת הכשר – תחקר התלונה על ידי משטרת ישראל כחקירת חשד לביצוע עבירות זיוף ומרמה כמפורט לעיל.
- ו. מתלונות שניתן להסיק מהן כי החשדות לגביהן אינן חמורות לכאורה, לדוגמה: עסק המציג עצמו ככשר, הייתה בידיו בעבר תעודת כשרות אך ביום הבדיקה תעודת כשרות אינה עדכנית, מאחר וזו לא חודשה במועד, או מכירת מזון שאינו טרף אולם לעסק אין תעודת כשרות – יש **לפתוח תיק בסיווג "כללי"** ולגנוז בעילה "רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה" (לענייננו – משרד הדתות – הממונה על יחידת אכיפת החוק להונאה בכשרות).
- ז. בכל מקרה בו התעוררה שאלה בנושא הונאה בכשרות ניתן להסתייע במנהל מחלקת הכשרות במועצה הדתית המקומית או במפקח ארצי של הרבנות הראשית לישראל, בטלפון: 02-5313131, פקס: 02-5313169, דוא"ל: rafi@rabbinate.gov.il.
- ח. לעיתים תתקבלנה בקשות מהממונה על המערך לאסדרת הכשרות, לעריכת "מבצע" מתוכנן, הכרוך בסיוע להוצאת צווים מבית משפט עבור המפקח הממונה על הכשרות באזור (לענייננו "צו" – צו חיפוש או צו להצגת מסמכים), כנגד בעלי עסקים החשודים בהונאה בכשרות, וקיים חשש שהמפקחים יתקלו בהתנגדות לביצוע תפקידם.
- ט. הוגשה בקשה כאמור – יפעל החוקר להוצאת הצו הדרוש, רק לאחר הגשת תלונה ופתיחת תיק חקירה, וככל שמתגבש חשד המצריך הוצאת צווים.
- י. התקבלה תלונה, בכל דרך כל שהיא, ע"י מפקח הונאה בכשרות לגבי התנגדות של בעל עסק לאפשר בדיקה ו/או תפיסה של תעודת הכשר החשודה כמזויפת, או התנגדות לכל פעולה שתסייע למפקח למלא את תפקידו כראוי, **יפנה החוקר באמצעות ק' החקירות התחנתי ליחידת הסיוע ע"מ שזו תשלח ניידת למקום למתן הסיוע הדרוש**.